

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 3097/23
23.10.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Светлане Павић, председника већа, Александре Лековић и Весне Дамјановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милан Париповић, адвокат из Уба, против тужених Републике Србије, Министарство пољопривреде и заштите животне средине Београд, коју заступа РП Одељење у Ваљеву, ББ из ... као правног следбеника првобитно тужене покојне ВВ и ГГ из ..., као правног следбеника првобитно тужене покојне ДД, ради утврђења права својине, одлучујући о жалби тужене Републике Србије изјављеној против пресуде Основног суда у Убу П 93/23 од 6.04.2023. године, у седници већа одржаној дана 23.10.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужене Републике Србије и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Убу П 93/23 од 6.04.2023. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка, као неоснован.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке, утврђено је да је тужилац по основу одржаја стекао право својине на кп бр...., пашњак, у површини од 0.21.36 ха, уписаној у Лист непокретности број ... КО ..., што су тужени Република Србија, Министарство пољопривреде и заштите животне средине, ББ и ГГ дужни признати и трпети да се тужилац, по основу ове пресуде, упише у јавном регистру непокретности са целином. Ставом другим изреке, обавезана је тужена Република Србија, Министарство пољопривреде и заштите животне средине, да тужиоцу на име парничних трошкова, плати износ од 82.300,00 динара.

Против наведене пресуде тужена Република Србија је благовремено изјавила жалбу, побијајући наведену пресуду у целости, из свих законом прописаних разлога.

Испитујући правилност побијане пресуде сходно овлашћењима из члана 386 Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр.72/11 са каснијим изменама

и допунама), Апелациони суд је оценио да жалба тужене није основана.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности, а због којих би побијана пресуда морала бити укинута. Првостепена пресуда садржи јасне, потпуне и непротивречне разлоге о чињеницама важним за пресуђење, које нису у супротности са садржином изведених доказа, а изрека пресуде је јасна и не противречи разлозима датим у образложењу, како у односу на чињеничне закључке, тако и на примењене прописе, те пресуда нема недостатака због којих се не може испитати, па се тужена жалбом неосновано позива на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, катастарска парцела бр. ... је пољопривредно земљиште, пашњак друге класе, површине 0.21.36 ха, уписана у лист непокретности ... КО ..., као јавна својина тужене Републике Србије, а корисник је Министарство пољопривреде и заштите животне средине. Према извештју РГЗ Уб бр. 952-558/2016 од 28.10.2016. године, предметна катастарска парцела је после премера од 1960. године била уписана као пољопривредно добро “Будућност-Бањани”, касније прелази на ПД “Света Поповић” из Уба, а у 2016. години је уписана као јавна својина Републике Србије, а корисник Министарство пољопривреде и заштите животне средине Београд. Наведена парцела у природи представља пашњак, ограђен бодљикавом жицом и протеже се од јавног пута Брезовица-Уб кп бр. ..., па се пружа према северозападу до потока “Кленовица”. У државини предметне парцеле били су тужиочев деда и тужиочев сада покојни отац Ћћ, који је преминуо 1983. године, а чији су наследници тужилац и тужиочеве покојне сестре, ВВ рођ. ... и пок. ДД, мајке овде тужених. Тужени ББ је правни следбеник покојне ВВ, рођене ... и он је признао тужбени захтев у овој парници, а тужени ГГ је син пок. ДД и он је био сагласан са свим наводима тужбе. Тужилац је са сестрама, дана 19.02.1993. године, закључио уговор о деоби имовине Ов 345/93, допуњен дана 28.04.1993. године, којим су извршили деобу наслеђа иза покојног оца, с тим што предметна катастарска парцела није била предмет деобе, а из исказа тужиоца и његових покојних сестара које су првобитно учествовале у овом поступку, неспорно је да му покојне сестре нису спориле државину на предметној парцели и да он исту држи иза смрти њиховог оца. Из исказа тужиоца је утврђено да је ова парцела одувек била у државини његових предака ..., да ни његов деда, ни отац нису наговештавали да се то земљиште води евентуално на неког другог и ту непокретност су одувек држали као своју. Отац је умро 1982. године. Сестрама су припали делови наследства-непокретности које се налазе на другом месту, а њему ова парцела. Када је преко предметне парцеле требало да се гради пут сазнао је да се иста води као државна својина и то од комшије ЕЕ. Никада, ни он ни нико од његових предака, није био сметан у државини предметне непокретности. У току поступка обављен је увиђај на лицу места, дана 22.03.2017. године и вештачењем од стране вештака геометра ЖЖ је утврђено да се наведена парцела користи као пашњак, да је ограђена бодљикавом жицом и у ком правцу се протеже. Комшије тужиоца, сведоци ЗЗ, ИИ, ЈЈ, КК и ЛЛ су у датим исказима потврдили да је још тужиочев отац користио непрекидно ту парцелу, а сам тужилац иза смрти оца, а током увиђаја на лицу места су се изјаснили да је управо та парцела број ..., оно земљиште за које су у исказима на главној расправи тврдили да је било у државини тужиоца, односно његовог правног претходника дужи низ година. Из налаза и мишљења вештака геометра ЖЖ, утврђено

је да је предметна катастарска парцела формирана премером који је рађен за целу катастарску општину Брезовица 1960. године и да је том приликом као поседник уписана друштвена својина, а да предметна парцела никада није била уписана на физичко лице, те да идентификацијом старог и новог премера предметна парцела одговара катастарској парцели ... исте КО по старом премеру, али није могао да утврди ко је био њен власник, јер се земљишна књига налазила на скенирању у Београду.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, а применом правила из члана 28 Закона о основама својинско-правних односа, првостепени суд сматра да су се стекли услови за стицање права својине одржајем. Првостепени суд је прихватио исказе сведока и тужиоца као истините и из њих је утврдио да су правни претходник тужиоца, његов покојни отац ЋЋ, а после његове смрти и тужилац лично, дужи низ година, односно најмање 40 година, били у савесној и непрекидној државини предметне непокретности. Примењујући одредбу чл. 28 Закона о основама својинскоправних односа и протек времена од више од 20 година од ступања на снагу новелираних одредаба Закона о основама својинско-правних односа из 1996. године, којима је омогућено стицање права својине одржајем на стварима у друштвеној, односно државној својини, суд је оценио да су испуњени услови прописани овом одредбом. Ово с тога што се савесност тужиоца претпоставља, а тужена Република Србија није доказала његову несавесност, нити је пружила иједан доказ на околност да је преко друштвених правних лица била у државини предметног земљишта. Суд је обавезао тужену Републику Србију да тужиоцу, на име парничних трошкова, исплати износ од 82.300,00 динара, примењујући одредбу члана 153 члан 1 ЗПП, док у односу на тужене ББ и ВВ, тужиоцу није признао право на накнаду парничних трошкова, с обзиром на то да су њихови правни претходници, првобитно тужене ВВ и ДД, одмах у одговору на тужбу признале тужбени захтева, а при том нису дале повода за подношење тужбе.

По налажењу Апелационог суда, првостепени суд је све важне чињенице за доношење одлуке о основаности тужбеног захтева поуздано и потпуно утврдио, доказима које је правилно ценио сагласно одредби члана 8 ЗПП-а, а у жалби нису истицане нове чињенице, нити су предлагани нови докази, у смислу одредбе члана 372 став 1 ЗПП, па утврђено чињенично стање није доведено у сумњу. На потпуно и правилно утврђено чињенично стање, првостепени суд је правилно применио материјално право када је закључио да је тужбени захтев тужиоца основан.

Наиме, одредбом члана 20 став 1 Закона о основама својинско-правних односа (“Сл. гласник СФРЈ”, бр. 6/80 и 36/90, “Сл. лист СРЈ”, бр. 29/96 и “Сл. гласник РС”, бр. 11/2005) прописано је да се право својине стиче по самом закону на основу правног посла и наслеђивањем. Према одредби члана 28 став 2 истог закона, савестан и законити држалац непокретне ствари, на коју други имају право својине, стиче право својине на ту ствар одржајем протеком 10 година, а ставом 4 истог члана да савесан држалац непокретне ствари, на коју други има право својине, стиче право својине на ту ствар протеком 20 година.

У конкретном случају, правилно је првостепени суд применио цитирану одредбу члана 28 Закона о основама својинскоправних односа, када је утврдио да су правни претходници тужиоца као савесни држаоци предметне катастарске парцеле стекли право својине на предметној парцели одржајем, протеком више од 40 година, као и да је

овај рок за тужиоца почео да тече ступањем на снагу Закона о изменама и допунама Закона о основама својинско-правних односа односно 04.07.1996. године, када су се стекли услови за утврђивање права својине на предметној парцели на основу ванредног одржаја, а од тада до августа 2016.године, када је поднета тужба у овој парници, протекао је рок од 20 година, прописан цитираном законском одредбом.

Неосновани су наводи жалбе тужене Републике Србије, којима се указује да се тужилац не може сматрати савесним држаоцем, јер је увидом у јавну евиденцију непокретности био у могућности да сазна да се предметна катастарска парцела води као својина тужене Републике Србије. Ово с тога што из изведених доказа произлази да су прави претходници тужиоца, а и тужилац лично, више десетина година, без ометања, користили предметну парцелу, па није било директног повода да тужилац врши проверу уписа у јавним књигама. Ово нарочито имајући у виду да је предметну парцелу, након смрти оца 1982. године, тужилац наставио несметано да користи, сматрајући је својом, са којих је разлога и по схватању овог суда правилан закључак првостепеног суда да су испуњени услови за стицање права својине путем одржаја

Према правилима одржаја, савестан је онај држалац непокретности који оправдано верује да је он власник и сматра да постоји законит и правни основ за стицање својине на непокретности коју држи, а није знао нити је према околностима случаја могао знати да ствар коју држи није његова. У конкретном случају, првостепени суд је из исказа тужиоца и сведока утврдио да је тужилац савесни држалац, те да су, пре њега, његов отац и деда имали несметану и мирну државину предметне парцеле, о којим чињеницама су сведочиле тужиочеве комшије, које имају непосредно сазнање о тим околностима јер су видели и правне претходнике и тужиоца да користе предметну парцелу, у чему их нико никада није ометао. Сходно томе, а како се одржај, као правни институт, примењује у општем интересу тако што се претварањем фактичког стања у стварно стање остварује друштвена потреба за извесношћу у правним односима, то је и у овом случају испуњена сврха одржаја, као оригинарног начина стицања својине на непокретности која је више десетина година у савесној и мирној тужоца и његових претходника.

Управо из наведених разлога, нису од утицаја на правилност побијане одлуке ни жалбени наводи тужене Републике Србије да државина тужиоца не може бити савесна, јер је сам тужилац у тужби навео да је знао да је након Другог светског рата земљиште у површини од преко 6 хектара одузето његовом оцу, о чему не поседује писане доказе. Међутим, насупрот закључку тужене Републике, ови наводи тужиоца се не односе на предметно земљиште, јер је у наставку тужбе изричито наведено да је предметна парцела остала у државини тужиоцевог оца, што значи да је он сматрао да предметна парцела није ушла у површину одузетог земљишта. Такође, из исказа тужиоца несумњиво произилази да ни његов деда, ни отац нису наговештавали да се то земљиште води евентуално на неког другог и да су ту непокретност одувек држали као своју, што је све потврђено и наводима саслушаних сведока, па је суд правилном применом начела о терету доказивања утврдио, као доказану савесност тужиоца, која се и по закону претпоставља.

Приликом одлучивања о основаности жалбе, односно законитости и правилности првостепене пресуде, другостепени суд је ценио и остале жалбене наводе

али их, применом одредбе члана 396. став 1. ЗПП, није посебно образлагао, јер не могу довести до другачије одлуке.

Из наведених разлога, а како се ни осталим наводима жалбе не доводи у сумњу правилност и законитост пресуде првостепеног суда, Апелациони суд у Београду је одлучио као у изреци пресуде, на основу члана 390. ЗПП.

Правилна је и одлука првостепеног суда о накнади трошкова парничног поступка, јер је донета правилном применом одредби чл. 153, 154 и 163 Закона о парничном поступку, које трошкове чине потребни и нужни издаци тужиоца за вођење ове парнице, а одмерени су према важећој Адвокатској тарифи и Таксеној тарифи, због чега је применом одредбе члана 401 тач. 2 наведеног закона одлука и у овом делу потврђена.

С обзиром на исход жалбеног поступка, Апелациони суд је одбио захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка, те је применом одредбе члана 165 ЗПП, одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа-судија,
Светлана Павић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић